

Sisäasiainministeriö
kirjaamo@intermin.fi
lainsaadantoyksikko_ poliisiosasto@intermin.fi

Viite: SMDno-2016-995

Asia RAHANKERÄYSLAINSÄÄDÄNTÖ; Jyväskylän ammattikorkeakoulun lausunto työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu (myöhemmin JAMK) kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

JAMK pitää rahankeräyslain uudistamista ja erityisesti siihen liittyvien hallinnollisten menettelyjen keventämistä myönteisenä kehitystavoitteena. Nykyisellä toimintamallilla rahankeräysluvan hakeminen on hyvin työlästä ja aikaa vievää toimintaa, mikä ei liene kenenkään osapuolen etu.

Nykyllä säädännön mukaan yliopistolla, ammattikorkeakouluilla ja Kansalliskallerialla on oikeus kerätä rahaa lakisääteisten tehtävien hoitamiseen sekä suoraan että pääomituksen kautta. Lainvalmisteluun liittyvän työryhmän mietinnössä painottuu selkeästi rahankeräyksen merkitys kolmannen sektorin organisaatioille. Korkeakoulujen merkitys ja rooli ei nouse esityksessä kovin selkeästi esille, vaikka yliopistot ovat toteuttaneet useita merkittäviä rahankeräyksiä ja monet ammattikorkeakoulut käynnistivät rahankeräykset vuoden 2018 alusta. On valitettavaa, että esitetystä valmistelleessa työryhmässä ei ole ollut Opetus- ja kulttuuriministeriöstä tai sen hallinnon alalta ketään asiantuntijaa, jotka olisivat vahvemmin voineet tuoda myös korkeakoulujen näkemystä esille. Toivottavasti korkeakoulujen merkitys ja esitykset huomioidaan riittävästi itse lainvalmistelussa.

Ammattikorkeakoululla on nykyllä säädännön mukaan oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä varojen hankkimiseksi lakisääteisistä tehtävistä huolehtimiseen sekä vuosina 2017–2019 myös ammattikorkeakoulun pääomittamiseen. Valtio pääomittaa ammattikorkeakouluja suhteessa näiden keräämään yksityiseen pääomaan. Ammattikorkeakoulujen pääomittamiseen on varattu Opetus- ja kulttuuriministeriössä 24 miljoonaa euroa vastinrahaa vuosille 2017–2018 toteutuneen rahankeräyksen suhteessa. Tällä on merkittävä vaikutus ammattikorkeakoulujen toiminnan kehittämiseen aikoina, jolloin niiden julkista valtionosuusrahoitusta on leikattu merkittävästi.

JAMKin selkeä näkemys on, että ammattikorkeakouluilla tulee olla oikeus kerätä rahaa pääomittamiseen myös tulevina vuosina. **Ammattikorkeakoulujen oikeus kerätä rahaa pääomiin tulee säilyttää, eikä sitä saa heikentää uudessa rahankeräyslaissa, kuten työryhmä esittää.**

JAMK korostaa, että sekä korkeakoulutuksen että siihen olennaisesti liittyvän tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoiminnan kansallisen ja alueellisen kehityksen kannalta on tärkeää, että kaikilla ammattikorkeakouluilla on myös jatkossa mahdollisuudet kerätä organisaation ulkopuolista rahoitusta. Rahankeräyslain uudistus on mahdollistanut työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden antaman tuen kanavoitumisen heidän tärkeäksi kokemilleen koulutus- ja tutkimusorganisaatioille alueellisesti ja kansallisesti. JAMKin kokemukset vuoden 2018

alussa käynnistetystä rahankeräyksestä ovat hyvin positiiviset ja neuvotteluja on käyty hyvässä hengessä.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen Vision 2030 lähtökohtana on muun muassa parantaa korkeakoulujen itsenäisyyttä ja mahdollisuuksia ennakoida sekä reagoida toimintaympäristön muutoksiin, esimerkiksi monipuolistamalla ammattikorkeakoulujen rahoituspohjaa. Tässä yhtenä keinona on ollut mahdollisuus toteuttaa rahankeräyksiä valtion ulkopuolisista lähteistä, mm. elinkeinoelämältä, säätiöiltä sekä yksityishenkilöiltä.

Työryhmä esittää, että oikeutta kerätä rahaa pääomittamiseksi ei enää tulevaisuudessa olisi. JAMK ei kannata tätä uudistusta. Ammattikorkeakouluille pääomittaminen on linkittynyt oleellisesti ammattikorkeakoulun lakisääteisten tehtävien tukemiseen, koulutukseen sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan. Pääomittamista syntyviä tuottoja käytetään ammattikorkeakouluissa säädettyjen tehtävien mukaiseen toimintaan. Pääomitus mahdollistaa myös varojen joustavan ja pitkäjänteisen käytön korkeakoulun keskeisiin strategisiin kehittämiskohteisiin yhteiskuntaa, työelämää sekä opiskelijoita hyödyttävällä tavalla.

Rahankeräyksen vastikkeellisuus ja sen määrittäminen vaatii myös nykyinsäädäntöön nähden selventämistä ja tarkoituksenmukaisia linjauksia sekä nykyisestä hyvin ahtaasta tulkinnasta luopumista.

Työryhmä ehdottaa, että rahankeräyslupista tehdään jatkuvasti voimassa olevia, mikä on hyvä uudistus luvanhakuprosessin keventämisen kannalta. **JAMK kannattaa kevennettyä lupamenettelyä korkeakoulujen osalta, jolloin korkeakoulut voisivat olla vapautettuja erillisen luvan hakemisesta.** Tällöin niillä olisi korkeakoulustatukseensa liittyen pysyvä rahankeräyslupa julkisoikeudellisina ja yleishyödyllisinä toimijoina.

JAMK esittää myös, korkeakoulujen osalta voitaisiinkin harkita vuosi-ilmoituksesta luopumista tai sen merkittävää keventämistä esimerkiksi siten, että tilinpäätös- ja -tarkastustietojen toimittaminen riittäisi ainakin laissa erikseen mainittujen toimijoiden osalta.

Työryhmän esityksessä on paljon hyvää erityisesti julkisen sääntelyn ja hallintobyrokratian purkamiseksi. Uudistuva rahankeräyslaki antaa mahdollisuudet entistä parempaan toimintaan myös korkeakoulujen osalta.

Jyväskylässä 7.3.2018

Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy

Jussi Halttunen,
rehtori, toimitusjohtaja
jussi.halttunen@jamk.fi
0400-644913